

KLAUWAANDOENINGEN DRUKKEN MELKPRODUCTIE, OOK LANG NA DE BEHANDELING

Nieuws uit de wetenschap

Klauwproblemen kosten melk. Dat is bekend. Maar hoeveel melk een koe precies verliest, verschilt sterk per aandoening. Nieuw onderzoek¹ laat zien dat niet alleen het type klauwaandoening van belang is, maar ook de fase waarin de aandoening zich bevindt. Bovendien blijkt dat sommige klauwaandoeningen de melkproductie nog maanden na behandeling negatief kunnen beïnvloeden.

Hoe is dit onderzocht?

Onderzoekers analyseerden bijna 6.000 melkproductierecords van 818 melkkoeien op één melkveebedrijf in Tsjechië. De koeien werden gehuisvest in een ligboxenstal met betonnen loopgangen en rubbermatten in de ligboxen. De klauwgezondheid werd actief bewaakt: alle koeien kregen standaard twee keer per lactatie een functionele bekapbeurt door een professionele klauwverzorger, meestal rond het droogzetten en halverwege de lactatie. Vervolgens werd gekeken naar de invloed van verschillende klauwaandoeningen op de melkproductie vóór behandeling, tijdens de behandelingsfase en tot 120 dagen na behandeling.

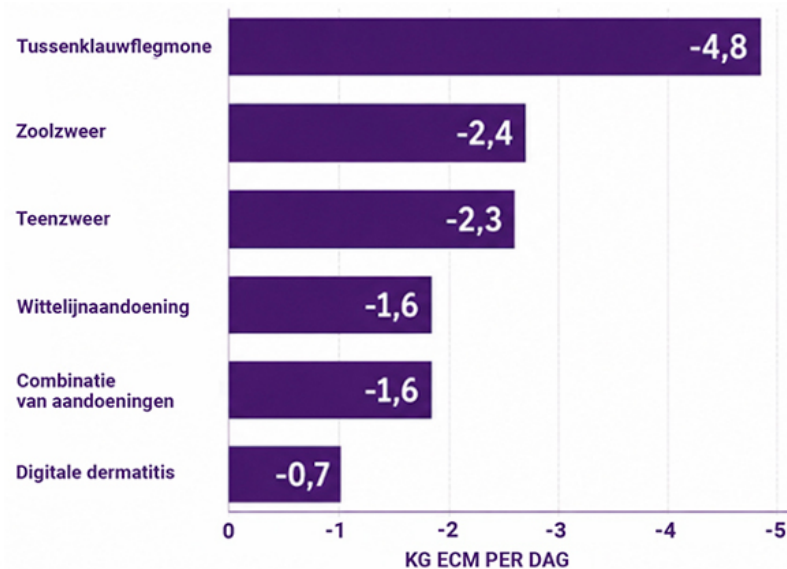
In dit onderzoek is niet gekeken naar de Nederlandse 305-dagenproductie, maar de energie gecorrigeerde melkproductie (ECM). ECM corrigeert de melkproductie voor verschillen in vet- en eiwitgehalte, waardoor koeien eerlijk met elkaar kunnen worden vergeleken. Een verlies van bijvoorbeeld 2 kg ECM per dag betekent dus niet alleen minder melk, maar ook een lagere productie van vet en eiwit. Daarom wordt ECM veel gebruikt in wetenschappelijk onderzoek om de effecten van gezondheidsproblemen op de melkproductie nauwkeurig in beeld te brengen.

Verschillen tussen aandoeningen

De grootste terugval in melkproductie werd gevonden bij tussenklauwontsteking. Tijdens de behandelingsfase produceerden deze koeien gemiddeld 4,8 kg ECM per dag minder dan gezonde koeien. Ook zoolzweren, teenzweren, wittelijnaandoeningen, digitale dermatitis en combinaties van meerdere klauwaandoeningen gingen gepaard met een lagere melkproductie.

KLAUWAANDOENINGEN KOSTEN MELK

Afname melkproductie (KG ECM per dag) tijdens behandelfase klauwaandoeningen



Niet elke koe herstelt volledig

Een opvallende uitkomst van het onderzoek is dat herstel van de melkproductie niet altijd gelijk opgaat met klinisch herstel van de klauw. Vooral bij hoornaandoeningen, zoals zoolzweren en wittelijnaandoeningen, bleef de melkproductie ook na de behandeling achter ten opzichte van gezonde koeien. Tot wel 120 dagen na behandeling werden nog negatieve effecten gevonden. Bij koeien met een zoolzweer lag de melkproductie in deze periode gemiddeld 1,9 kg ECM per dag lager. Ook bij wittelijnaandoeningen werd een aanhoudende productiedaling vastgesteld.

Dit bevestigt dat de gevolgen van een klauwaandoening verder reiken dan de periode waarin een koe zichtbaar kreupel loopt.

Productieverlies begint vaak al vóór de diagnose

De onderzoekers wijzen erop dat klauwproblemen waarschijnlijk al effect hebben voordat een aandoening wordt vastgesteld. Eerder onderzoek liet zien dat melkproductiedalingen al weken tot maanden vóór een klinische diagnose kunnen optreden. Daardoor kan de werkelijke economische schade groter zijn dan uit registraties blijkt.

Voor veehouders betekent dit dat vroegtijdige signalering essentieel is. Hoe eerder een klauwprobleem wordt herkend en behandeld, hoe kleiner de kans op langdurig productieverlies.

Wat betekent dit voor de praktijk?

Volgens de onderzoekers onderstrepen de resultaten het belang van een integrale aanpak van klauwgezondheid. Daarbij gaat het niet alleen om behandelen, maar vooral ook om voorkomen.

Belangrijke aandachtspunten zijn:

- ➔ tijdige signalering van kreupelheid en klauwafwijkingen;
- ➔ snelle, aandoeningsgerichte behandeling;
- ➔ structurele functionele klauwverzorging;
- ➔ aandacht voor vloerkwaliteit, grip en koeverkeer;
- ➔ optimale voeding ter ondersteuning van de klauwgezondheid.

Klauwgezondheid is ook bedrijfsrendement

Het onderzoek maakt duidelijk dat klauwaandoeningen niet alleen een welzijnsprobleem zijn, maar ook een economisch vraagstuk. Vooral hoornaandoeningen zoals zoolzweren, teenzweren en wittelijnaandoeningen veroorzaken aanzienlijke en langdurige verliezen in melkproductie. Investeren in preventie, vroege detectie en adequate behandeling kan daarom bijdragen aan zowel een betere klauwgezondheid als een beter bedrijfsresultaat. Overleg met uw dierenarts en klauwverzorger hoe u dit het beste kunt aanpakken op uw bedrijf.

¹Bron: Havlíček et al. (2026). *Impact of claw lesions on dairy cow energy-corrected milk yield: Differential and persistent effects up to 120 days post-treatment. Veterinary and Animal Science.* <https://doi.org/10.1016/j.vas.2026.100605>